TAŞOVA KÜLTÜRÜNDEKİ "DÜLÜP" OYUNUNUN, ÇOCUĞA TEMEL DİL BECERİLERİNİ KAZANDIRMADAKİ ROLÜ

IN TAŞOVA CULTURE "DULUP" FROM THE GAME, CHILDREN ROLE IN BASIC SKILLS LANGUAGE ABILITY TO EARN

ÖZET: Çocukların, ninnilerde, manilerde, tekerlemelerde ve çocuk marşlarında dile getirdikleri duygular ile oyunlarında ortaya koydukları davranışlar, dikkatimizi çekmektedir. Bu duygular ve davranışlar, toplumun karakter özelliğini sergilemesi, toplumun birikimini ve toplumsal psikolojisini göstermesi bakımından önem taşımaktadır. Bu nedenle geçmişi çok eski yıllara dayanan çocuk oyunları, hiç şüphesiz çocuklara dinlemeyi, anlamayı, düşünmeyi, yorum yapmayı ve konuşmayı kavratmıştır. "Dülüp" gibi çocuk oyunlarının eğitime (dinleme, okuma, anlama, düşünme, yorum yapma ve anlatma) katkısı bakımından incelenip değerlendirilecektir.
ANAHTAR KELİMELER: Oyun, çocuk, çocuk oyunları, eğitim, dülüp, temel dil beceriler, Dinleme, Anlama, Anlatma, Yorumlama.

ABSTRACT: "Children, Lullaby, Mania, anthem with the feelings expressed in nursery rhymes and children's games, draws our attention to the behavior they came up with. These feelings and behaviors feature to demonstrate the character of society, the community and showing the importance of the accumulation of Social Psychology. For this reason, based on years of children's games history, without a doubt, the children listening to, understanding, thinking, commenting and conversation. "Dülüp" such as children's games for training (listening, reading, comprehension, thinking, comment and description) will be examined and evaluated in terms of contribution."
KEYWORDS: Game, Kids, Kids games, Educational, Dülüp, Basic Language Skills, Listening, Understanding, Explaining and Interpreting.

Öğr. Gör. Ahmet Yaşar ZENGİN
Mevlana Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü
ahmetyasarzengin61@gmail.com

Giriş

Çok eski yıllara dayanan çocuk oyunları, hiç şüphesiz Amasya kültürünü de yönlendirmiştir. Amasya ve çevresinde oynanan "Dülüp" gibi çocuk oyunları, modern eğitim kavramlarından dinlemeyi, anlamayı, anlatmayı ve yorum yapmayı öğretmektedir. Çocuk oyunları ile dinleme, anlama anlatma ve düşünme kavramlarıyla bağlantısını kurabilmek için çocuk oyunlarından önce modern eğitimle ilgili bazı kavramları hatırlatmakta yarar vardır diye düşünüyorum.

Eğitimle İlgili Bazı Kavramların Tanımları

Öğrencinin Hazır Bulunuşluluk Düzeyi (Eğitime Hazır Olma): "Öğrencinin bir derse, bir kursa girmeden önce dağarcığında getirdikleri olarak tanımlanabilir. Yani onun genel ve özel yeteneği, hedef davranışlarla ilgi ve becerilerinin niteliği" (Sönmez, 1985,19) Fiziksel gelişim, duygusal denge, zekâ, çevre gibi…(Oktay, 1994,170-173)

Tepkide Bulunma(İsteklilik Olma): Uyarıcıya karşı birey gönüllüce tepkide bulunulur. Burada zorlama, baskı söz konusu değildir. (Sönmez, 1985,60)

Alma (Farkında Olma ve Almaya Açıklık - Eğitime Hazır Olma): Kişi uyarıyı reddetmez, ondan kaçınmaz. Fakat uyaranı çekici bulmak, ona ilgi duymak onu yargılamak, aramakta söz konusu değildir. Böyle olmakla birlikte uyarıcıya karşı açıklık ve hoş görülük vardır. (Sönmez, 1985,59)

Rehberle Birlikte Yapma (Bir Eğitimcinin Bulunması): Karmaşık bir beceriyi, rehberle, öğretmenle ya da ustayla birlikte veya onların yardımıyla işlem yapmak. (Sönmez, 1985,72-73)

Konuşma (Anlatma) Eğitimi: Konuşma, genel manada tasarlananların, duygu, düşünce, arzu ve isteklerin, muhatap olunan kişi veya topluma sözle bildirilmesidir. Daha doğrusu herhangi bir konunun zihnimizde tasarlandıktan sonra karşımızdakilere sözle iletilmesidir. (Yıldız, Türkçe Öğretimi,62)

İlköğretim programında yer alan sözlü ve yazılı anlatımda "öğrenciden bir sanat eseri değil, amacını doğru ve tam anlatabilmesi istenmelidir. Gereksiz süslemelere; boş laflara değil; olayları, düşünceleri ya da duyguları mantıkta usa vuracak, açık, olduğu gibi, yalın olarak anlatmakla başarılı olunacağı kavratılmalıdır. (İlköğretim Türkçe programı)

Amasya – Taşova Kültüründe Çocuk Oyunları

Çocuk oyunları, çocuklardaki eğlenme, rahatlama, mutlu olma, zamanı değerlendirme, gördüklerini taklit etme, arkadaşlarına uyum sağlama, hayal gücünü doyurma gibi ihtiyaçlara cevap arayan, prensipleri belli olan düzenli ve kurallı davranışlardır.

Oyunun çeşidine göre geniş bir alanda, mahalle içindeki boş bir arsada veya bir sokak başında toplanan çocuklar, önce oynayacakları oyunun ne olacağını tartışırlar. Her oyundan toplanan çocukların hepsinin aynı zevki alması mümkün olmadığından, çoğunluğun istediği bir oyunda karar kılınır. Bu seçimin yapılmasında bazı etkenlerin rol aldığını görürüz. Eğer topla oynanacaksa topun sahibi olan çocuğun istedikleri ağır basar. Yetenek isteyen oyunlarda becerikli, fizik gücü iyi gelişmiş çocukların istekleri daha çok tercih edilir.

Bütün bu seçim ve karar verme hususu, demokrasinin küçük bir uygulama alanı gibi karşımıza çıksa da çocuklar bundan habersizdir. Ancak zaman içinde demokrasi bilinci de gelişir.

Çocuklardaki oyun anlayışı, ticarete, menfaatlere dayalı değildir. Gerçek oyunun amacı, yalnızca oyundur. Çocuklardaki oyun anlayışını eğlenme, rahatlama, mutlu olma olarak da tarif edebiliriz.

Oynayacakları oyunu seçen çocuklar, eş seçimi gerekiyorsa, takımın oluşması için sayışırlar. Bu takım lideri olan çocukların kendi takımını oluşturmasındaki önceliği belirler.

Amasya çevresinden ve ülkemizin diğer bölgelerinden ağız özelliklerini bozmadan derlediğimiz oyunlardan örnek verebiliriz.

Totuk Kırman

Gışın ve yazun oynanu. Oyun aletü totuk;honi şeklünde kesilip şekil verülen tahdadur.Diğer oyun aleti ise sopanın ucuna bağlanan iptir.Bu ip totuğu döndürmeye yarar. Totuğu en çok döndüren oyunu kazanu.

Dülüp

Kibrit gutusunun iki tarafı yırtılu. Resimli tarafı beşlik, resimsiz tarafı ise ikilik olu. Düz bi yere bi çizgi çizilerek kale yapılu. Kaleden uzak bi yere daire çizilü. Çocuklar daireden kaleye doğru düz taşlar atallar. Kaleye en yakın taş ebe olu. Daire içerisindeki kibrit kağıtlaru daşlarla çıkartılu. Kim fazla taş çıkarısa o oyunu kazanu.

İp Atlama

Önce ipi atlamak için şayışma ile ebe seçilü. iki ebe ipi sallarken diğer oyuncular ipe takılmadan atlayıp karşıya geçmeye çalışırlar. İpe takılan ebe olu ve atlama hakkını kaybeder, ebe olup ip sallar. Oyun böyle devam eder.

Taktambuç

Mesire yellerinde ağaçlara gurulan saluncaklara taktambuç denü. Yalnuz saluncak, iplerle bebek beşiğinü anduran şekilde bağlanu. İplerin bağlanan uçlarına uzunca bi düz tahta gonu. Salıncağın iki ucuna güçlü kişler biner, ortayada diğer çocuklar biner ve türküler söylenerek oynanu.

Ebem Eşiğü Kiriye (Uzuneşek)

İki gurup oluşturulu. Bu guruplardan birisi bi duvar dibine veya aya bağlu olarak, kafalarınu birbirlerinin ayak aralarına goyarak düzülüler.Diğer gurup teker teker bu uzun eşeğin üzerine atlar. Bu atlama sırasında atlayanların ayaklarının yere değmemesü, altdakilerin ise çökmemesü ana kuraldır.Herkesin atlamasu sonucualtdakiler çökmez, üsdekilerde ayaklarınu yere değdümezse , üsdekü gurup başu ile aldaki gurup başu el parmağınu havaya doğru kaldırarak tekmi çiftmi diye sorar, aldakilerde tek yada çift olduğunu söyler bilüseler guruplar yer değişdürü ve oyuna böyle devam edilü.

Birdür Bi (Birdirbir)

Üçten fazla kişiynen oynanu. Oyuna başlamadan sayışmaca ile ebe seçilü. Ebe değişük şekillerde yere çöker, diğer oyuncular ebenin üzerinden atlar.Ebenün üzerinden atlayamayan veya ebeye değen oyuncu ebe olu.

Saklambaç (Bitdü)

Genelde çok kişiynen oynanu. Sayışmaca ile ebe seçilü.Ebe seçilen bi duvara ya da direğe bi ağaca yüzünü döner ve yüze gardar sayar. Sayma işi bitdikden sonra sağım solum söbe, saklanmayan ebe der ve gözünü açar. Bu sayma sırasında diğer oyuncular saklanu. Ebe arkadaşlarınun yerini bulmaya çaluşu. Yerinü bulduğu arkadaşlarının ismini söyleyerek duvara, direğe ya da ağaca söbe der. İlk söbelenen ebe olu. Oyun böyle devam eder.

Çelik Çömak

Biri uzun öbürü gısa iki dene sopa olu. Gısa sopaya çelik denü. Çeliğe uzun sopayınan vurulu. Ebe çeliği olabildüğünce uzağa atmağa çaluşu öbür oyuncular uzahda bekler ve çeliği gapmaya çaluşular. Çeliği gapan ebe olu.

çocuk Oyunları Hakkında Bazı Görüşler

Oyun çocuğun ruhsal dilidir. Oyunun seçilişi ve uygulanışı çocuğun ruhsal yapısı ile çok yakından ilgilidir. Ruh ve beden yapısı yaratıcılığa yatkın olan çocuklar oyun sırasında daha başarılı ve neşelidirler. Sağlığı yerinde olmayan çocuklar oyunlarda da başarısızdır...” (Akalın,1987,84)

“İnsanlık tarihi kadar eski olan çocuk oyunlarına “Homeros’da top, topaç, âşık, Heraklaitos’da aşık ve çat çatan ağacı, Dede Korkut Kitabı’nda aşık türleri ve adlarıyla rastlamaktayız. Ortadoğu’da da ceviz ve aşık oyunları da çok eskiden beri bilinmektedir...

Türk kültüründe “bezirgân başı, kadifeci güzeli, kız çoban” gibi çocuk oyunlarının da çok eskilere dayandığı kuşkusuzdur...

Kimi toplumlarda günlük yaşayışın gerekli kıldığı davranışlar, öbür toplumlarda oyuna çevrilmektedir. Kementle hayvan yakalamak, av köpekleriyle tilki tutmak, balık avlamak gibi. Gene de oyunun başlangıçta eğlenceye mi, bir çıkara mı, yoksa spora mı dayandığı kolayca

Yukarıda yapılan açıklamalardan sonra çocuk oyunlarının temel yapısı tahlil edildiğinde; aşağıda belirtilen özellikleri görebiliriz.

Çocuk Oyunlarında Çocuklar;

1. Lidere bağlı olmayı öğreniyor,
2. Mücadele etme gücü ve rekabet edebilme anlayışını benimsiyor,
3. Pısırıklığı, içe dönüklüğü ve çekingenliğini yok edip atak olma becerisine sahip oluyor.
4. Dinlemeyi, düşünmeyi, yorum yapmayı, anlamayı, davranış haline getirme gibi özellikleri kazanıyor.

Bu gözlem ve veri sonuçlarından hareketle geleneksel çocuk oyunlarının derlenip üzerinde gerekli analizler yapıldıktan sonra, bunların hayata geçirilmesinin yolları aranmalıdır. Bu tespitten hareketle Amasya - Taşova ve çevresindeki çocuk oyunlarından bazılarını derledik.

anlaşılamaz. Dramatik bir savaş olan satranç da bu arada sayılabilir. (Akalın,1987,84)

Yüzyıllar boyunca toplumumuzda çocuklar çeşitli oyunlar meydana getirmişlerdir. Bütün bunlar kuşaktan kuşağa aktarılmak suretiyle bir Türk çocuk oyunları geleneği ortaya çıkarmıştır. (Tozlu,1995,131)

Geçmişi çok eski yıllara dayanan çocuk oyunlarından hiç şüphesiz Amasya kültürü de nasibini almıştır. Çocuk oyunlarında ortaya konan davranışlar aynı zamanda toplumun karakterini sergilemektedir. Çocuk oyunları, içinde bulundukları toplumun birikimini ve toplumsal psikolojisini tayin etme bakımından da önemli bir yere sahiptir. Güvenceli, bakımlı, güçlü toplumların çocukları oyunlarda daha ataktır. Güvencesiz, güçsüz toplumların çocukları oyunlarda daha çekimserdir. (Akalın,1987,85)

Daha doğrusu korkak, güçsüz, çekingen olan ve üretken olmayan toplumları tahlil ettiğimizde temelinin çocukluğa kadar gittiğini görebiliriz.

Çocuk oyunlarının temel özelliklerinden biri de, toplumsal oluşlarıdır. Çocuk tek başına oyun kuramaz. Yalnız bebeğiyle oynamak zorunda kalan minik bir kız bile bebeğini canlı sayıp onunla konuşur ve yalnızlıktan sıyrılır. Oyun kuracak çocuğun en az bir oyun arkadaşı olmalıdır. Bu ihtiyaç çocuğu toplumsal olmaya zorlar. Toplumsal olmak isteyen çocuk, dinlemeyi, konuşmayı, yorum yapmayı ve anlamayı öğrenmek zorundadır.

Çocuk oyunlarındaki davranışlar, aradan yıllar geçmesine rağmen büyüklerde zaman zaman zuhur etmektedir. Yani bir toplumdaki yetişkinlere bakıldığında hangi çeşit çocuk oyunlarıyla meşgul olduklarını anlamak mümkündür.

"Türk çocuk oyunları genelde, Türk motifinden değerler taşımaktadır. Örneğin " Taşrada oynanan bir çelik- çomak oyununda, çeliğin atılabildiği uzun mesafe, Türk tarihinde bir kimlik belirtisi olan güç ve kudretin yansımasıdır. Ya da, pek çok oyunda, oyun alanının merkezini teşkil eden taş (emen) yüzyıllarca önceden ortaya çıkan Türk efsanelerindeki "kutsal taş" esprisinin, çocuksu bir uzantısı gibi gözükmektedir." (Tozlu, 1995,120)

"Cirit, güreş, esir almaca, esir kurtarmaca, nişan taşı, okçuluk, savaşçılık, taş dövüşü,... Oyunlar insan ilişkisinin en başında gelen savaşın, saldırının ve savunmanın çocuklarca taklit edilmesinden doğmuş olabilirler.

Çocuk oyunları iklim kuşağı özelliğine de bağlıdır. Örneğin Kars ve Erzurum gibi kışları çok soğuk geçen bölgelerde yalnız yeterince ısınmak amacına yönelik bir " Tekme Oyunu" vardır. Çocuklar birbirini kovalar ve can yakmayacak ölçüde tekmelerler.

Geleneksel oyunlarımızın her biri, kendi içinde uzun geçmişe sahip bir milletin temel değer ve anlayışlarını içinde taşıdığı gibi dinleme, anlama, anlatma, düşünme ve yorum yapma gibi eğitim değerlerini de kazandırmaktadır.

Amasya ve Çevresinde Çocuk Oyunları

Yukarıda belirtilen özelliklerin çocuk oyunlarında var olup olmadığını belirlemek için derlenen birkaç oyunu inceledim. Örneklem olması bakımından Amasya'ın Taşova ilçelisinde değişik varyantı bulunan "Dülüp" oyununa bu çerçeveden bakalım.

Çocukların en sevdiği oyunlardan bir tanesidir. Dülüp oyunu en az iki kişi ile oynandığı gibi 5,10 veya daha fazla kişi ile de oynanır.

Kibrit gutusunun iki tarafı yırtılu. Resimli tarafı beşlik, resimsiz tarafı ise ikilik olu. Düz bi yere bi çizgi çizilerek kale yapılu. Kaleden uzak bi yere daire çizilü. Çocuklar daireden kaleye doğru düz taşlar atallar. Kaleye en yakın taş ebe olu. Daire içerisindeki kibrit kağıtlaru daşlarla çıkartılu. Kim fazla taş çıkarısa o oyunu kazanu.

Dülüp, ülkemize değişik şekillerde oynanan bir oyundur. Yer yer farklı adlarla, bazı yerlerde kiprit, bazı yerlerde oynanışı biraz daha farklı bir şekilde kale oyunu olarak adlandırılmaktadır. Dülüp oyununu birkaç çocuğun bir araya gelerek kolay organize edilebilen bir oyundur. Masrafı az malzemesi bir kibrit kutusu ve taşlardır. Her çocuk kendi başına mücadele edebildiği gibi çocuklar iki gurup halinde de oynanabilir. Dolayısıyla gurupları yönlendiren bir lideri vardır. Sokakta, okulda, piknikte eğitim kurumlarında da farklı şekillerde oynandığı bir gerçektir. Bu oyun özü itibarı ile anonimdir. Bu oyun;

1. Çabukluk ister,
2. Hız ister,
3. İsabet ister,
4. Esneklik ister.
5. Dinleme ister,
6. Anlama ister,
7. Düşünme ve yorum yapma ister,
8. Dikkat ister,
9. Mücadele ister.

Bu oyunda oyuncu aşağıdaki hususları bilmelidir;

1. Çizilen daireden, kaleden çok çabuk ve fazla taş çıkartamayan yenilir...
2. Ebe olabilmek için kaleye yakın bir yere taş atabilmelidir.
3. Herkes kendi lideridir. Hedefe odaklanması için belirlediği strateji ve taktik ile kendini dikkatli yönlendirebilmelidir.
4. Oyuncu oyunu kazanabilmesi için, anlık belirtilen stratejileri ve taktikleri uygulayamazsa mağlup olur.
5. Oyuncu veya gurup lideri, anlık geliştirdiği strateji ve taktikleri çok hızlı bir şekilde uygulayabilmesi için çok iyi dinlemelidir, çok iyi anlamalıdır, çok iyi düşünmelidir ve çabuk yorum yapmalıdır.
6. Dinlemeyi, anlamayı, düşünmeyi ve yorum yapmayı bilmediğim zaman başarılı olamam.

Değerlendirme

Taşova ve çevresinde derlenen oyunları tahlil ettiğimizde, yukarıda ifade edilen bazı olumlu unsurlara zemin teşkil eden motiflerin olduğu görülmektedir. Ayrıca mensubu olduğu milletin değerler manzumesinden ve karakter yapısından pek çok özelliği içerdiği de görülmektedir. Oyunlarda geçen, vurma, vurulma, kurtarma kazanma, kale gibi askerî terimler, savaşçı bir milletin bu niteliklerinin çocuklarda yansımasıdır. Ayrıca çocukken bu mücadele ruhunu kazanan nesiller, gerçek hayatta iş başa düştüğü vakit hayatı pahasına sahip olduğu değerleri korumasını bilir. Çocuk oyunlarını gerçek hayatın eğlenceli bir provası olarak değerlendirebiliriz.

Dülüp oyununda mücadele ve sabır anlayışı vardır: Oyuncu, çizilen daireden, kale içinden kiprit kâğıtlarını taşlar ile çok hızlı ve çok fazla taş çıkartmayı bilmelidir veya liderin taktiklerini uygulayabilmelidir. Oyunu çok iyi takip edemezse veya oyunu gidişatını analiz edemezse mücadeleyi kaybeder. Söz konusu mücadelede oyunu iyi dinleyip analiz etmesi, düşünmesi, yorum yapması gibi eğitim kavramlarını zamanla davranış haline getirecektir. Bu anlayış zamanla büyüklere de sirayet etmektedir. Yani çocuk büyüdüğünde dinlemeyi, anlamayı, düşünmeyi oyun oynayarak öğrenmiş olacaktır.

Çocuk iken mücadeleyi öğrenmeyen insan, büyüdüğünde mücadele etmeyi bilmediğinden toplumun gerisinde kalabilmektedir.

Dülüp oyununda lidere bağlılık anlayışı: Dülüp, oyununda lidere bağlılık vardır. Lidere bağlılık demek dinlemeyi ve anlamayı bilmektir. İster istemez dinleme ve anlama oyun sayesinde davranışa dönüşmektedir. Günümüzde dinleme ve anlamayı, düşünmeyi ve anlatmayı öğretebilmek için özel programlar yapılmaktadır.

Dülüp oyununda daima ileriye koşma refleksi vardır: Dülüp oyununda oyuncu çok hızlı bir şekilde kiprit parçalarını taş ile kale dışına atması, bedenen ve zihnen bazı davranışları alışkanlık haline getirebilmesi, çocuğun içinde bulunduğu toplumda, güzelin güzelini arama ve ileriye koşma alışkanlığını kazanır. Bu oyunla çocuktaki potansiyel enerjinin bedenen ve zihnen faydalı hale dönüştürülüp kullanıldığını görürüz. Güzelin güzelini arama, ileriye koşma alışkanlıklarını davranışa dönüştürebilmek için dinlemeyi, anlamayı, düşünmeyi ve yorum yapmayı bilmekle olur.

Dülüp oyununda hakkına razı olma ve kurallara saygı gösterme anlayışı vardır.

Bir insanın hakkına razı olma ve karşı tarafa saygı göstermesi demek; dinlemeyi, anlamayı ve düşünmeyi bilmesi anlamına gelir. Dinleme, anlama, düşünme ve yorum yapma becerisi sosyal kurallara bağlılığı pekiştirir. Kurallarla yaşama alışkanlığı kazanan bireyler huzurlu bir toplumun temellerini de atmış olurlar.

Dülüp oyunu güven duygusunu geliştirir: Oyunu kazanan kişi veya guruptaki çocuklar bir işin üstesinden gelebildiklerini, kazandıklarını görünce özgüvenleri artar. Rahat konuşan, özgürce düşünen ve rakiplerini iyi dinleyerek analiz eder. Kendine güvenen nesiller hayatta daha başarılı olurlar.

Sonuç

Çocuk oyunları, öğretici, tecrübe kazandırıcı, akıl işletici, topluma katılımcı, sevmeyi öğretici gibi özellikleri kavratır. Yaşama içinde yenilmenin de yer alabileceğini hatırlatıcı yönleriyle çocukları eğitir ve yarınki hayata hazırlar. Dülüp gibi çocuk oyunları, çocuklarımıza zamanla dinlemeyi, anlamayı, düşünmeyi, yorum yapmayı hatta yazı yazmayı öğretir. Belki ülkemizin değişik yörelerinde farklı isimlerle oynanan bu oyunlarda, özelde yöre halkının genelde milletimizin çeşitli niteliklerinin ve değerlerinin yaşatıldığı görülecektir. Bugün oyun alanları ellerinden alınan ve bilgisayar oyunlarına mahkûm edilen çocuklarımızı, eğitici ve öğretici çocuk oyunlarıyla buluşturarak dinlemeyi, anlamayı, düşünmeyi, yorum yapmayı öğretebilmek dileğiyle…

Kaynaklar

"İlköğretim II. Kademe Türkçe Programı"

Ayla Oktay : "Okumaya Hazırlıklı Olmak Ne Demektir" ", Çocuk Edebiyatı, 99 Soruda Çocuk Dizisi, Çocuk Vakfı Yayınları, Hazırlayan M. Ruhi Şirin, İstanbul 1994

Cemal Yıldız, 62 Türkçe Öğretimi

Doç. Dr. I Sami Akalın, "Çocuk Oyunları ve oyun tekerlemeleri", Çocuk Edebiyatı Yıllığı, Gökyüzü Yay. 1987 İstanbul

Doç. Dr. I Sami Akalın, "Çocuk Oyunları ve oyun tekerlemeleri", Çocuk Edebiyatı Yıllığı, Gökyüzü Yay. 1987 İstanbul

Doç. Dr. I Sami Akalın, "Çocuk Oyunları ve oyun tekerlemeleri", Çocuk Edebiyatı Yıllığı. Gökyüzü Yay. 1987 İstanbul

Doç. Dr. I Sami Akalın, "Çocuk Oyunları ve oyun tekerlemeleri", Çocuk Edebiyatı Yıllığı,.Gökyüzü Yay. 1987 İstanbul

Necdet Tozlu, "Geleneksel Çocuk Oyunlarının Türk Toplumundaki Yeri ve Önemi" , Birinci Çocuk Edebiyatı Sempozyumu, İlesam yay. 1995 Ankara

Necdet Tozlu, "Geleneksel Çocuk Oyunlarının Türk Toplumundaki Yeri ve Önemi" , Birinci Çocuk Edebiyatı Sempozyumu, s.120, İlesam yay. 1995 Ankara

Necdet Tozlu, Geleneksel Çocuk Oyunlarının Türk Toplumundaki Yeri ve Önemi, Çocuk Edebiyatı Sempozyumu, İlesam yay. 19951 Ankara

Veysel Sönmez, Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı, Öğretmen Yayınları, Birinci Baskı, 1985 Ankara

Zengin, A.Y. Nesrin Zengin,"Çocuk Edebiyatı" Truva yayınları, 5. Bsk, Ekim 2009 İstanbul

Zengin, A.Y.Nesrin Zengin " Türkçe Dersi Özel Öğretim Yöntemleri I-II " Atlas Yay. 2. Bsk, 2014 Kastamonu

Kaynak Kişiler:

Özgür Ağış
Yaşı: 68
Mesleği: Esnaf
Tahsili: İlkokul mezunu
Derleme Tarihi: 14.02.2008
Derleyen: Ahmet Yaşar Zengin

Hasan Basri Söyler
Yaşı: 41
Mesleği: Halk oyunları öğretmeni
Tahsili: Lise
Derleme Tarihi: 28.08.2000
Derleyen: İsmail Ağırman

Ali Rıza Konyar
Yaşı : 46
Mesleği: Esnaf
Tahsili: İlkokul
Derleme Tarihi: 26.08.2000
Derleyen: İsmail Ağırman

Adı soyadı: Rifat Kataş
Doğumu:1920 (88)
Mesleği: Emekli
Yaşadığı yer: Amasya Merkez
Derleme Tarihi: 14.02.2008
Derleyen: Ahmet Yaşar Zengin

Adı soyadı: Cengiz Tüfekçi
Doğumu:1938 (77)
Mesleği: Emekli - PTT
Yaşadığı yer: Tokat - merkez
Derleyen: Ramazan Hasan TÜFEKÇİ